JOURNAAL VAN DE WEEK

Zo dikwijls wij van het Oosten naar de hoofdstad des lands voeren, blikten wij, bij Muiden aangeland, naar het slot, dat daar rechts van de heerbaan het vlak van den einder opvult met zijn onverzettelijke lijnen. Maar dan raasde de snelle wagen al weer voort en het Muiderslot verdween uit onze gezichtskring als een snipper papier in een vlietend beekje. Volgende maal — zeiden we dan — gaan we dat slot bekijken. Volgende maal gaan wij absolut dat slot bekijken. Want als 't puntje bij 't paaltje komt, zijn wij een echte slotmaniak. Maar onze gang naar dat slot was steeds geplaveid met het kaartenhuis van de goede voornemens, als u dat zo begrijpt, en wát wij ook zagen .... nimmer de binnenkant van het Muiderslot. De buitenkant trouwens ook maar heel vaagjes, want het ligt nog al een endje van de heerbaan voor de snelle wagens.

Welk een heerlijke verrassing, toen wij dezer dagen meemochten voor een persreunie naar het slot! Oóóch... riepen wij helemaal opgetogen, toen wij de ophaalbrug overgedanst waren, want de oude steenklompen, de schietgaten en de Taverne vlogen ons als spekje recht in het oudheidminnende bekje.

Nu - wij maar trappetje op, trappetje af. Zaaltje in, zaaltje uit. Voor ons nóóit genoeg zaaltjes en trappetjes in oude behuizingen. En nóóit genoeg harnassen en dikke balken, voorwerpen van schrijnwerkerskunst en pieken.

Een máchtig slot — dit slot! Het land beheersend. Een kluif voor elke snode vijand, met zúlke muren en zúlke grachten. „Een waterfort", zeiden wij deskundig tot een in leer gehuld persoon, die naast ons in een nis kwam zitten.

„Wáár...?" vroeg de heer schielijk, bliksemsnel door een smal ruitje naar buiten kijkend. „Een water-Ford? Ze staan tegenwoordig voor niks..." Hij was diep ontgoocheld, toen het een spellingsfout bleek. Wij vonden hem later nors terug voor een schilderij met slechts ten dele door kleding verhulde dames. Daar kikkerde hij weer een beetje bij op. Toen hij ons zag staan, riep hij olijk: „Een water-Ford? Waarom eigenlijk geen water-Buick...?

Want op zúlke gedachten komt men soms.

Nog naschuddend traden wij aan een schietgat. Toen werden wij héél stil, want in de richting Amsterdam lag een plekje IJsselmeer zó zilverig te blinken in de zon en de wind, dat niemand het navertellen kan. Er lagen twintig jachtjes voor Pampus, die uitgevaren waren van een aanpalende kostbare yachtclub.

En de keel kneep ons toe, toen wij in de Ridderzaal de kaarsvlammen zagen dansen in het gevulde kristal. Nóg had onze ontroering echter niet haar hoogtepunt bereikt. Want zie — terwijl wij de beker hieven, trad uit een achterdeurtje de heer Rob van der Bas naar voren, een radiozanger, die wij tot nog toe slechts uit de luidspreker kenden. Met zo'n mooie, diepe stem zingt hij dan „Ik ben Rob, Rob, Rob van der Bas...", maar thans hield hij slechts een draailiertje in de hand, een uit Frankrijk stammend instrument, waarvan iedereen herhaaldelijk zei, dat het precies als een doedelzak klonk.

Wij hadden gaarne dat „Rob, Rob, Rob van der Bas" ook eens op dat draailiertje gehoord, maar dat kon niet, zei Rob. Daar moest hij een gitaar bij hebben en die lag bij hem thuis in Blaricum.

Met kloppend hart hebben wij met de slotvoogd staan praten. Toen wij hoorden, dat hij Ton Koot heette, gaf ons hart een verheugd klopje. Want in onze padvinderstijd, toen wij elke Zaterdagmiddag onze blote knieën aan de brandstruiken openhaalden, was Ton Koot ons lichtende voorbeeld. Reeds als teerpoot huppelden wij onbeholpen in zijn spoor, dat naar de hoogste hoogten van Baden Powells spel leidde. Wij hadden hem ons altijd voorgesteld als een doorvoede woudloper met een rode baard, maar hij was een kante heer, een beetje aan de kleine kant, met een correct snorretje en een spitse bril. Hij wist ons alles te vertellen van zijn slot en P. C. Hooft, maar sinds onze schoolbanken zijn wij een beetje ont-Hooft geraakt, zodat wij maar moeilijk meekwamen. Snel wierpen wij het over de boeg van de middeleeuwen, want die heeft men daar als het ware voor de neus staan. Opgelucht goochelden wij enige tijd met tinnen en transjes, voetbogen, telgangers en maliënkolders. „Wij hebben thuis nog een aardige kem ade staan" riepen wij op een gegeven ogenblik in ons enthousiasme. „Excuseert u ons nu een moment, wij moeten zo nodig naar het spinet..."

De slotvoogd keek ons wel een beetje bevreemd na, dachten wij later.

ZIGZAG.

Op een [illegible] modeshow was deze van geciseleerd goud vervaardigde miniatuur-oorhanger te bewonderen. Het geheel, een kandelaar voorstellend, geeft door middel van een klein batterijtje, echt licht.

Een monument voor Jan de Rooy

Jongen uit de Langstraat voorkwam tweede bezetting van 't bevrijde Zuiden

Op de 4e Mei, de dag der dodenherdenking, is in Sprang-Capelle (N.B.) een monument onthuld. Het is het monument voor een eenvoudige jongen, die Jan de Rooy heette. In hem eren wij alle eenvoudigen en vaak ongenoemden, die, mede door hun offer, de driekleur weer voluit hebben doen wapperen.

Tussen het groepje mannen, dat op die donkere, winderige winteravond van 1944 per auto op weg is van Sprang naar Drimmelen, bevindt zich een magere, bleke jongeman. Hij zegt nog minder dan de anderen, die al niet erg spraakzaam zijn op deze avond. De woorden, die ze zeggen, gaan over het weer, dat zo uiterst geschikt is voor een „crossing".

„Het mag ook wel", mompelt de bleke jongen, „als je al voor de derde keer gaat".

Ja, de anderen weten het. Jan de Rooy, de stille, bescheiden fabrieksarbeider uit Sprang, heeft al twee keer deze tocht gemaakt en heeft al twee keer geprobeerd zich bij de mannen van de groep André te voegen, die in het land van Heusden en Altena opereren. En al twee keer is de poging mislukt.

Het is bevrijde grond, waarover zij rijden en eigenlijk zouden zij vanavond rustig bij de kachel kunnen blijven, terwijl de wind door de schoorsteen suist en een boek lezen of wat praten. Jan de Rooy heeft dat altijd graag gedaan. Hij hield niet van uitgaan, van drinken..... niet van bravour of herrie..... Thuis in de stille huiskamer onder de lamp, met een lees- of studieboek, daar was hij gelukkig. Na zijn onderduik-periode kwam hij thuis en het leven kon door gaan, waar het gebleven was vóór Mei 1940, toen hij nog een jongen was in een korte broek. Maar die rust is maar schijn, als je weet, dat een stuk van je land die vrijheid nog niet heeft geproefd..... dat daar vlakbij achter de grote rivieren nog steeds de gehate bezetter heer en meester is en de honger de lichamen uitmergelt.

De Pool kon geen Engels lezen

Jan de Rooy heeft zich gemeld bij de groep André en vandaag gaat hij voor de derde maal de kant uit van de donkere rivier om te proberen aan de overkant te komen. André zelf zit aan het stuur. Zoals altijd brengt hij zelf de schippers en de line-crossers naar de plaats van vertrek.

De auto is vol: twee ervaren schippers, Jan en nog twee andere line-crossers plus twee zenders en een hoeveelheid wapens en munitie.

„Hier zijn de Canadezen", zegt Jan, die door het beslagen ruitje naar buiten tuurt. „Daar begint de Poolse zône" André zoekt de doorlatings-papieren op, die in het Engels gesteld zijn. Uit het duister maken zich twee figuren los. Een Nederlander en een Pool. Ze bekijken de papieren, maar — het is onbegrijpelijk — geen van beiden spreekt Engels.

„Dat is me ook wat", moppert André. De Pool kijkt wantrouwend in de schemerige ruimte van de auto. Hij maakt een gebaar van „uitstappen" en begint de auto te doorzoeken. Eerst vindt hij de zenders daarna bij de fouillering de wapens, die Jan onder zijn kleren verborgen heeft. Met een van woede vertrokken gezicht staat hij voor het groepje mannen en slingert hen een paar onbegrijpelijke woorden toe..... „Ach bitte..." probeert Jan, „Hören Sie mal..." Maar die enkele Duitse woorden maken de maat vol. Met gebalde vuisten vliegt de Pool op Jan aan en slaat hem in het wildeweg op zijn gezicht, zodat het bloed uit Jan's neus spat.

Jan de Rooy is te verbaasd om terug te slaan. De anderen dringen op rond de Pool... „No spy... no spy..." De man kalmeert, begint misschien zelf op dit ogenblik te twijfelen aan de zekere gedachte, dat hij Duitse spionnen heeft betrapt. Het groepje wordt onder gewapend geleide naar de Commandant gebracht en dan is, met behulp van de Field Security de situatie gauw verklaard. De mannen kunnen door gaan.

Als ze zich weer in de auto wringen, denkt Jan de Rooy aan de vele waarschuwende woorden, die hij heeft gehoord: „Je hebt het nu tweemaal geprobeerd, Jan... laat het nu maar... het wordt met de dag gevaarlijker..."

Hij rukt zijn smalle schouders recht en bromt: „'t Begin is al goed. Als dat zo door moet gaan".

„Moed houden, jongens", zegt André.

Even later staan ze aan de Maas, die zwartglanzend onder de laag hangende wolkenlucht ligt. Ze praten gedempt, alsof de Duitsers aan de overkant van de brede rivier hen nu al zouden kunnen horen. De boot is ingeladen en schommelt zacht krakend tegen de oever.

„Het allerbeste", zegt André en geeft hun allen een hand. In deze twee woorden zijn duizenden wensen, duizenden gebeden verscholen. De wensen en gebeden van hen, die hen lief zijn. Ouders... een meisje... een kameraad.

Met zacht geplas schuiven de riemen door het water. De mannen roeien langzaam. Niemand weet hoe lang de tocht zal duren en zij moeten tegen de sterke stroom oproeien. De donkere streep van de overkant is hun doel. Het gebied, waar de vijand speurt in de nacht.

André loopt terug naar de plaats, waar zijn auto staat. Even nog houdt hij zijn voetstappen in om te luisteren, maar de boot is al verdwenen in de nacht en de stilte.

Die boerenjongen was zo vriendelijk

Ondanks alle kwade voorspellingen, zijn Jan de Rooy en zijn kameraden veilig aangekomen in het land van Heusden en Altena. Het was alsof ze in een andere wereld kwamen. Weer zagen ze de korte, wrede laarzen, weer hoorden zij de schreeuwerige stemmen, weer was er de angst, het wantrouwen...

Hoewel... de Duitsers vonden niets vreemds aan de bleke boerenjongen, die ze in de buurt van de boerderij van Koekkoek in Dussen bezig zagen. Hij zou wel goede papieren hebben, dat hij nog niet in Duitsland werkte en in ieder geval was hij vriendelijk en met vriendelijkheid waren ze niet verwend in dit stugge boerenland op de grens van vrijheid en verdrukking.

Maar boven in het hooi, dat ruig gespreid lag op de vliering van het schuurtje achter de boerderij van Koekkoek, stond de zender van Jan de Rooy. Van daaruit vlogen de berichten door de lucht naar het bevrijde Zuiden. Die berichten kreeg Jan van de verschillende leden van de groep André, die overal in het land van Heusden en Altena opereerden.

Soms schudde boer Koekkoek zijn hoofd over die drieste, stille jongen, die uiterlijk zo weinig op een held leek. „Als er wat van komt, Koekkoek, dan draag ik alle schuld".

En op het raadhuis in Sprang zat student Dick Flemming en ontcijferde de code-berichten van Jan de Rooy. Feilloos gingen ze via André naar de Nederlandse Regering en de Geallieerde legerleiding en als overdag zomaar plotseling Duitse transporten werden beschoten, zonder dat er één Geallieerd vliegtuig was gesignaleerd, dan was dat het werk van Jan de Rooy en zijn collega's. Het ging eigenlijk allemaal te mooi. De Duitsers vertrouwden het niet...

Een doorstoot.....

In het bevrijde Zuiden maakten de Geallieerde soldaten, die achter het front zaten, zich gereed om het Kerstfeest te vieren. Het was tamelijk rustig. Soms schokte er met onheilspellend motorgeronk een V 1 over, maar die V 1's waren meestal voor andere doelen bestemd. Er was geen enkel bezwaar om ganzen te gaan plukken en de ingrediënten voor de Kerstpudding klaar te zetten.

Maar op Kerstmis 1944 werd er geen feestpudding gegeten en de geplukte ganzen werden haastig ingepakt. Over de wegen rolden weer de tanks en auto's, volgeladen met soldaten, trokken weg uit de kwartieren. Von Runstedt was zijn offensief in de Ardennen begonnen. Een wanhoops-offensief, maar zo heftig, dat het ergste werd gevreesd. De V 1's gonsden over, op weg naar Antwerpen. Als de dappere Amerikanen in Bastogne het opgaven, zouden de Duitsers immers doorstoten naar Antwerpen.

Maar er dreigde nog een ander gevaar. Achter de stilte van het Maasfront bereidden de Duitsers een offensief voor. Een offensief, dat de kortstondige vrijheid van Zuid Nederland weer teniet zou doen. Er zou worden doorgestoten vanuit het land van Heusden en Altena naar de Belgische grens, met bruggenhoofden ten zuiden van de Maas bij Keizersveer en Sprang Capelle, en dan zou Antwerpen vallen.

Een eenzame frontsoldaat op een vliering

Hoewel de gedachten van de Nederlanders in Zuid Nederland dag aan dag en uur na uur wegdwaalden naar de landgenoten boven de rivieren, die hongerden en wachtten, maakten zij zich toch op om op sobere wijze het Kerstfeest te vieren.

Zij wisten niets van de berichten, die Jan de Rooy vanaf zijn kleine vliering naar de overkant van de Maas seinde. Berichten, die sinds de 20e December hoe langer hoe alarmerender werden. Berichten over evacuatie... over troepenverplaatsingen, over tanks, die aanrukten in het land van Heusden en Altena. Trouw gaf Jan de Rooy de doelen aan, die beschoten moesten worden en onmiddellijk volgden de Geallieerde beschietingen.

Midden tussen de vijanden zat Jan de Rooy daar op zijn post en zelfs met peilingen vond men zijn schuilplaats niet. Dag en nacht was hij in de weer en afwezig luisterde hij soms naar de waarschuwingen van boer Koekkoek. „Er zitten hier veel te veel Duitsers... Houd er toch mee op".

Maar Jan de Rooy dacht niet aan ophouden. Hij was onrustig omdat hij alles niet kon overzien en toch voelde, dat er iets gebeuren ging.

Tot die nacht, toen 16 000 Duitsers het land van Heusden en Altena binnentrokken en Jan en zijn medewerkers eindelijk zeker wisten, dat er een offensief zou komen. Een offensief, dat fataal zou zijn voor de betrekkelijk zwak verdedigde Zuidelijke Maasoever.

In de vroege ochtend zat Jan op zijn vliering en seinde. „Dit bericht wil ik nog uitzenden", had hij tegen de boer gezegd. En zo tikte de seinsleutel van de eenvoudige jongen, die bleek zag van van emotie, de boodschap door. De bodoschap, die tanks en kanonnen en troepen in beweging zou zetten. De boodschap, die de illusies van een rustig Kerstfeest achter de frontlinie, vernietigde. Een boodschap ook, die de loop der dingen volkomen veranderde.

Jan de Rooy borg zorgvuldig zijn zendertje in de schuilplaats weg, klom de krakende ladder af en ging op weg naar zijn kameraden om nieuwe inlichtingen te verzamelen.

De boodschap onder 't puin

Het bericht werd door Dick Flemming in het raadhuis van Sprang opgevangen. Nadenkend schreef hij het in een cahier en staarde naar buiten. Haast onbewust hoorde hij het dreigende, kloppende geluid van de motor van een V 1. Hij hoorde de onbestuurde monsters dagelijks over Sprang voortrazen.

Met een schok realiseerde hij zich echter plotseling, dat de motor was opgehouden... dat het stil geworden was. En tegelijkertijd zag hij door het raam het grijze monster omlaagduiken. Het duurde een fractie van een seconde, maar toen gehoorzaamden zijn spieren aan zijn wil. Hij vloog op en rende weg van het raam, zocht instinctief beveiliging tegen een muur. Toen stortte de wereld rond hem in. Glasgerinkel, vallende stenen. Hij kromde zijn rug, toen de muren vielen, voelde pijn, heftige, gemene pijn. Hij bleef bij bewustzijn maar kon zich niet bewegen onder de zware druk van de stenen. Hij voelde, dat hij stijf iets in zijn hand geklemd hield... het schrift voor André. Het schrift met de laatste, alarmerende berichten van Jan de Rooy.

Er kwamen mensen en voorzichtig ruimde men het puin rondom hem weg. Dick Flemming had maar één gedachte: het schrift. „Breng dat naar de chef", zei hij zacht tegen iemand van de groep. „Direct". Toen pas kwam de rust, doorvlijmd met scherpe pijnscheuten.

André bracht in allerijl het bericht bij de regering en de Geallieerden. „Het is haast te fantastisch", zei men.

Maar toen de verkenningsvliegtuigen naar het land van Heusden en Altena werden gedirigeerd, bleek het fantastische bericht waar.

„Grote troepenconcentraties", meldden de piloten.

De Canadese divisie, die op weg was naar België, werd teruggeroepen en tanks en kanonnen concentreerden zich bij de Maas. Dag en nacht dreunde het geschut. Onafgebroken gierden de granaten boven de rivier en sloegen stuk op de Duitse stellingen.

De Duitse officieren stonden perplex. „Verrat", zeiden ze „Verrat..."

.....„dan draag ik alle schuld...."

Verrat... Die middag omsingelden de Duitsers de boerderij van Koekkoek.

Jan de Rooy

Ze zwermden uit over de deel, doorzochten het huis en klommen langs de ladder op de vliering. Met hun bajonetten doorstaken ze het hooi. En daar vonden ze de zender van Jan de Rooy. Maar Jan de Rooy zelf vonden ze niet.

„Als er wat van komt, Koekkoek, dan draag ik alle schuld". Een kalme, jonge stem scheen die woorden te herhalen, telkens weer, toen boer Koekkoek met nog twee mannelijke bewoners van de boerderij voor de Duitse baponetten uitliep. En binnen bleven bleek en bevend de vrouwen achter. Voor het raam liep de wacht heen en weer en overal in het huis hoorden zij nog de laarzen van de Duitsers stampen.

„De boerderij van Koekkoek is omsingeld... en Koekkoek zelf is meegenomen..." Het bericht bereikte ook Jan de Rooy, die zijn gegevens verzamelde voor de volgende uitzending.

jongen". Jan de Rooy beet

„Je bent mooi de dans ontsprongen, jongen". Jan de Rooy beet op zijn trillende lippen en staarde in de verte. Toen keerde hij zich om en ging.

Dezelfde middag nog meldde hij zich bij de Duitsers. Met een snauw werd hij de wagen ingedreven en op transport gesteld naar Amsterdam. De jonge boer Koekkoek en de beide andere mannen herkregen de vrijheid.

Enkele dagen maar heeft Jan de Rooy met bedwongen stappen onrustig in zijn cel op en neergelopen. Soms werd hij gehaald voor een verhoor, maar men begreep al gauw, dat deze jongeman met de verwijtende ogen zijn vrienden en het werk niet verraden zou.

Op de 4e Januari 1945 is Jan de Rooy gefusilleerd.

Aan een celgenoot had hij de boodschap meegegeven: „Bericht mijn ouders, dat ze zich niet ongerust maken. Ik ga naar een beter thuis."

(Advertentie)

Bevrijdt U

van rheumatiek, spit, ischias, hoofd- en zenuwpijnen. Neemt daarvoor regelmatig Togal, het middel bij uitnemendheid, dat baat waar andere falen. Togal zuivert door de nieren en is onschadelijk voor hart en maag. Bij apoth. en drog. f 0,95, f 2,40, f 8,88

Nat „King" Cole - Simpele charme en bewogenheid

PORTRET VAN DE WEEK

Het is een Woensdagavond in Amsterdam. In drommen zijn ze het statige Concertgebouw binnengestroomd; jongelui met flodderjasjes en kortgeknipte haren, met levendige kaken en fletse ogen, die ze zelf „blue" noemen. Ze bezetten niet alleen de netjes in het gelid staande stoelen onder het deftige plafond, maar ook het podium, waar honderden een prachtig plaatsje hebben gevonden, met de neus op de batterij microfoons en de glimmende vleugel, die glanst in de stralenbundel van de schijnwerpers. Dan een daverend applaus: een slanke, jongensachtige figuur, grijnzend en schijnbaar verlegen als 'n amateur tijdens een auditie, stapt in de witte cirkel brandend licht: Nat Cole. Nat „King" Cole, de koning der vocalisten en pianisten, het idool van een moderne jeugd.

Zijn wat grappige en slungelachtige onhandigheid in z'n charmante eenvoud maken het publiek gulhartig. De manier, waarop hij zijn — al even bescheiden — begeleiders voorstelt, neemt een ieder voor hem in. Maar dan draait King Cole zich met een ruk om. Zijn vingers beroeren de ivoren toetsen van de vleugel. De eerste klanken van „Walkin' my baby back home" klinken door de zaal. Hij gaat er niet voor zitten, daarvoor is hij de koning, de meester over zijn instrument. Een paar accoorden, fors, maar fascinerend melodieus vloeien uit het instrument. Plotseling staat hij dan weer voor de microfoon: „Walkin' my baby back home". Z'n melodieuze stem, simpel, als vertelde hij z'n zoon een verhaaltje voor het slapen gaan, bezield, als sprak hij een op sensatie beluste volksmenigte toe, heeft al die honderden in de ban. Zij zien alleen die slanke, lachende figuur in de stralenbundel, ze horen alleen het nu eens hese, dan weer onbeschrijflijk heldere stemgeluid van dit muzikale genie. Ze hangen aan z'n lippen als hij zingt. Ze staren als verwezen naar z'n handen als hij speelt: zo simpel, zo doodeenvoudig, zo speels en schijnbaar verbaasd, als hij een nieuwe variatie heeft ontdekt, maar zo verbluffend muzikaal. Het ene nummer volgt op het andere; ballade na brillante instrumentale soli, maar vooral ballade. Too Young, Tenderley, Sweet Lorraine niet te vergeten. Unforgettable en Pretend. Dat uitbundige publiek, dat de suppoosten van het eerbiedwaardige gebouw met hun hoofden heeft doen schudden, als Lionel Hampton het opzweepte tot de grens van de hysterie, luistert ademloos. Men zou op de achterste rijen een speld op het podium kunnen horen vallen. Het applaus klatert telkens tegen de muren omhoog. Een enthousiast applaus, daverend enthousiast zelfs, maar van een ander enthousiasme, als dat waarmee andere jazz-sterren wel zijn beloond. Een enthousiasme, dat is zoals King Cole: spontaan, maar eenvoudig en ongekunsteld.

Wie is deze man, die alleen met z'n stem en die magische ivoren toetsen miljoenen in zijn ban kan brengen? Nathaniël Cole, wie men de titel gaf van „King", geboren in 1917, als zoon van een eenvoudige dorpsdominee in Alabama. Z'n moeder was leidster van een kerkkoor en leerde „Nat" toen hij vier jaar was „Yes we have no bananas" pingelen op de piano. Het werd het begin van een muzikale loopbaan, die de dollars als water zou doen toevloeien.

Nat was muzikaal. Hij wilde niet wat z'n vader wilde: hij ging in de muziek en werd een van die figuren, die in de V.S. bij duizenden proberen een schamel stukje brood te verdienen. Zo bleef het tot op een avond in 1938, toen dezelfde Nat Cole ergens in een Hollywoodse club speelde en een gast zich verveelde. Hij wilde wel eens wat anders dan een muziekje. „Zing 'es wat", drong hij aan en Nat zwichtte na lang aandringen. „Sweet Lorraine", hetzelfde liedje, dat op meer dan een millioen gramofoonplaten werd verkocht en dat nu in het Concertgebouw klonk.

Die avond werd de ommekeer in het leven van Nat Cole. Hij ontdekte zelf dat hij kon zingen. Het publiek in die club was wild van enthousiasme. Nat Cole, de pianist, die dacht, dat hij niet zuiver kon zingen — en eigenlijk ook niet eens helemaal ongelijk had — heeft van dat ogenblik af als vocalist de titel van „king" gevoerd. Zijn simpele charme, zijn bewogenheid en zijn persoonlijke stijl bleek bij millioenen aan te spreken. Hij was geen Johnny Ray, geen komediant, maar een eerlijk, gevoelig mens.

Er is — nog niet zo heel lang geleden — een tijd geweest, dat het succes Cole naar het hoofd is gestegen; dat hij zong bij grote orkesten en z'n piano in de steek liet. Z'n beroemde trio was ontbonden en velen bleef alleen de herinnering en de gramofoonplaat. Maar gelukkig, ook het bloed van een „Koning" kruipt waar het niet gaan kan. En zo zag Amsterdam — men kan wel zeggen Nederland — Nat King Cole terug in zijn oude glorie: als vocalist, met misschien wat te veel commerciële nummers, maar voor de fijnproevers vooral als pianist, onder wiens handen de ivoren toetsen tot leven schijnen te komen.

Langs Uwe lichte paden ....

Het bekende lied: „Eén naam is onze hope....."eindigt met deze woorden:

„Geef, dat in uw genade,
o, God, ook eenmaal wij
langs uwe lichte paden
gaan tot der zaal'gen rei!"

In dit slotvers is zeker sprake van gang en beweging. Er wordt immers gesproken van het gaan langs bepaalde paden ergens naar toe. Het zeer belangrijke kenmerk van het leven is gang en beweging. Wat het leven heeft is in beweging, het dode beweegt niet. Dat merken we op in het natuurlijke leven, in de eenvoudigste levensvormen, die we kennen, maar eveneens in het gecompliceerde mensenkind. Naar de natuurlijke kant van de zaak gezien is ook de mens altijd in beweging. Zodra de dood is ingetreden beweegt hij niet meer.

We kunnen hetzelfde waarnemen in het geestelijk leven. De geest beweegt, de geest kent groei en ontwikkeling. De emoties in de jonge harten doen de geest groeien tot groter diepgang. De mens wordt dikwijls in strijd gebracht en zijn geest moet vechten en strijden om het leven te behouden. Maar strijd is beweging, strijd is voortgang voor de mens. Stilstaan kan de geest niet. Gods geest waait waarheen hij wil en gij hoort zijn geluid, maar gij weet niet vanwaar hij komt en waar hij henen gaat. De geest Gods is dus ook geheel en al beweging en mobiliteit!

Maar zoals wij deze beweging kunnen waarnemen bij het primaire natuurlijke en bij het individuele geestelijke leven, zo bemerken wij het eveneens in de groei van de cultuur. Cultuur is ook immer in beweging en altijd in gang. De cultuur is ook openbaring van het rijk van de geest. De ontwikkeling van de cultuur kan zo overweldigend zijn, dat zij ons mensen beklemt en beangstigt.

Zo kunnen we dit wel vaststellen: het leven staat tegenover de dood als de beweging tegenover de stilstand! Zonder voortgang, hetzij op, hetzij neer, is geen leven mogelijk, zonder mobiliteit is geestelijk leven helemaal ondenkbaar. Zegt men, dat iemand geestelijk dood is, dan wil dat zeggen, dat zijn geest star en onbeweeglijk is geworden en dat alle leven er uit is.

De laatste regels van het hierboven genoemde vers spreken van het gaan langs lichte paden. Zij verwijzen naar een nieuwe toekomst, die reikt tot over de grens van het leven heen. Maar zij bedoelen toch zeker ook, dat de mens hier in dit leven op aarde mag gaan langs lichte paden Gods. Dat er dus ook een lichtend pad in dit leven is. Men zou kunnen zeggen, dat dat helemaal in strijd is met de werkelijkheid, omdat het licht verkeerd wordt in de duisternis en de blijheid in de smart. Dat is natuurlijk zo, dat leert ons de harde werkelijkheid vrijwel elke dag. Maar toch spreekt het Evangelie een andere taal. Daar lezen wij, dat de mens geroepen wordt om het licht der wereld te zijn. Natuurlijk: Jezus noemt zichzelf het Licht der wereld, maar Jezus vraagt het ook van zijn leerlingen — en dus ook van ons — om ook zelf het licht der wereld te zijn. Jezus brengt door zijn optreden een geweldige beroering te weeg in de harten van de volgelingen. Want Jezus brengt allereerst aan de mensen de blijdschap over Gods liefde, over de liefde van God voor de mens, over Gods vergeving voor zondige mensen. Dat is dus een blijde boodschap, want deze boodschap wil de blijheid voor de mens. In het Johannes-Evangelie lezen wij, dat het Leven het licht der mensen was. De mensen hebben de duisternis liever gehad dan het licht, maar daardoor is de dood en het verderf en de duistenis ook zo groot. Maar het waarachtige leven was het leven van het Licht. We lezen dus wel heel duidelijk in de Bijbel van het gaan langs de lichte paden, reeds hier in het leven.

Wat wil dat nu nader zeggen, dat wij moeten gaan langs de lichte paden? Dat is allereerst, dat wij er om moeten strijden om van binnen licht te verwerven. Dan zal door het bezitten van het innerlijke licht ook dat licht naar buiten stralen. Het Bijbels beeld spreekt van een licht op de standaard. Dat licht kan schijnen voor allen in het huis. Dat wordt dus de opdracht, dat wij als mensen aan elkander dat licht moeten doorgeven en moeten dragen door de tijden, ook al zijn die tijden zelf nog zo donker. De kerk is de draagster van dat licht van het Evangelie en de kerk draagt (of helpt dragen) dat licht door de eeuwen heen; al is dat licht ook in de kerken zelf nog vaak verduisterd geworden, toch blijft de Boodschap van het eeuwige licht Gods tot ons komen uit het Boek der Eeuwen. En deze boodschap van het licht brengt zeker aan de mens de blijheid van de vertroosting en de vreugde van een lichtend perspectief boven tijd en dood uit.

Zo mogen wij met de dichter van het lied er om bidden, dat het ons gegeven moge zijn om langs de lichte paden Gods te gaan naar der zaal'gen rei.

XX

(Advertentie)

Huidgenezing
Huidzuiverheid - Huidgezondheid
PUROL

Belgische pensioenen verhoogd

BRUSSEL. — Na de verkorting van de duur van de militaire dienstplicht van 21 tot 18 maanden heeft de nieuwe liberaal-socialistische regering thans ook haar tweede verkiezingsbelofte ingelost en heeft zij het staatspensioen dat in December 1953 reeds was verhoogd tot fr. 26.000, voor gehuwde arbeiders opnieuw verhoogd tot fr. 28.000.

Ongetrouwde arbeiders ontvangen in de toekomst een pensioen van fr. 18.700, weduwen (op 60-jarige leeftijd) fr 14.000 per jaar. Deze staatspensioenen zullen in de toekomst aangepast worden aan de kosten van levensonderhoud. fr. 28.000 staat gelijk aan 2.120 gulden.

Pfeiffer naar elders

BONN. — De Westduitse minister van Buitenlandse Zaken heeft medegedeeld, dat ambassadeur Peter Pfeiffer, die onlangs benoemd is tot waarnemer van de Westduitse republiek bij de Verenigde Naties zijn functie te New York niet zal aanvaarden doch elders een benoeming zal krijgen. De Amerikaanse pers heeft tegen de benoeming van Pfeiffer te New York geprotesteerd op grond van diens werkzaamheden onder het naziregiem als consul-generaal te Algiers.